

Beleidsnotitie

**Integraal jeugdbeleid
Gemeente Opsterland
2009-2012**

Gemeente Opsterland
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Oktober 2008

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Wettelijk kader	5
Kernbegrippen jeugdbeleid	6
Doelstellingen integraal jeugdbeleid	6
Lokaal jeugdbeleid in de praktijk	7
Centrum voor Jeugd en Gezin	7
Landelijke Verwijsindex Risicjongeren	9
Integrale beleidsontwikkeling en jeugdparticipatie	10
Financiering	12
Gebruikte bronnen	13

Inleiding

Het integraal jeugdbeleid is één van de speerpunten van de gemeente Opsterland. In het speerpuntenprogramma wordt de algemene doelstelling als volgt verwoord: 'Jongeren moeten zich veilig en gezond kunnen ontwikkelen tot volwassenen'.

De gemeente Opsterland legt de prioriteit bij preventie. Het beleid dient zich niet alleen te richten op jeugd die problemen heeft of geeft, maar op alle kinderen, tieners, jongeren en hun ouders of opvoeders. De ambitie is om met samenhangend beleid en een sluitende ketenaanpak te voorkomen wordt dat opvoed- en opgroeioproblemen ontstaan. Maar als het nodig is, moet aanvullende zorg en begeleiding snel beschikbaar te zijn.

In het jeugdbeleid dient de stem van jongeren zelf door te klinken. Jongeren zijn volwaardige gesprekspartners en hebben vaak al op jonge leeftijd een duidelijke visie op de eigen leefwereld. Het jeugdbeleid kan dan ook alleen succesvol zijn als jongeren zelf inbreng hebben in de ontwikkeling ervan.

Gezond Meedoen

In het Wmo beleidsplan 'Gezond Meedoen', in september 2008 door de gemeenteraad vastgesteld, speelt jeugdbeleid een prominente rol. In de visie op het Wmo-beleid geeft de gemeente aan dat preventie en participatie kernbegrippen zijn. In het plan zijn wat betreft het jeugdbeleid de volgende plannen op hoofdlijnen beschreven:

1. Een sluitende aanpak voor jeugd van 0 tot 23 jaar.
2. Het ontwikkelen van een Centrum voor jeugd en gezin.
3. Het versterken van jeugdparticipatie.
4. Het handhaven van de inzet van schoolmaatschappelijk werk.

In deze notitie worden die plannen verder uitgewerkt.

Breed beleidsveld

Het integraal jeugdbeleid dient samenhang te brengen in de beleidsvelden die betrekking hebben op de jeugd. Het is echter niet alleen een interne aangelegenheid. De ketenpartners ('het veld') zullen er in de praktijk gestalte aan moeten geven. Het realiseren ervan is dus een intensieve 'klus', waar veel instellingen en organisaties bij betrokken zijn.

Samenwerking te vrijblijvend

Nadat door de wetgever is geconstateerd dat samenwerking de afgelopen jaren te vrijblijvend op gang is gekomen en kinderen en jongeren niet altijd de hulp krijgen die zij nodig hebben, is de wetgeving aangescherpt. Meer dan vroeger worden daarin de verantwoordelijkheden omschreven met als doel dat de belangen van het kind primair centraal komen te staan.

Sleutelrol voor de gemeente

De regie voor lokaal beleid is daarbij een taak van de gemeenten. Op lokaal niveau dient voor de jeugd en hun ouders en opvoeders een samenhangend ondersteuningsaanbod te zijn waarbij preventie, vroegtijdige signalering en zorg op maat de kernbegrippen zijn.

Gemeenten hebben dus een sleutelrol en dat vraagt een omslag in denken en doen. Waar in het verleden het lokale beleid veelal beperkt bleef tot het bestrijden van overlast en ongewenst gedrag, moet de aandacht vooral worden verlegd naar een sluitende preventieve aanpak.

Eén en ander vraagt een andere manier van werken. In dit beleidsplan wordt beschreven hoe daar de komende jaren zowel intern als in samenwerking met 'het veld' vorm en inhoud wordt gegeven.

Opzet van de notitie

In het **eerste deel** wordt op grond van de ontwikkeling in het wettelijk kader beschreven welke doelstellingen met integraal jeugdbeleid gerealiseerd moeten worden. In het **tweede deel** komt de praktische invulling aan de orde. In het **derde deel** staat een financiële onderbouwing van de plannen.

Vooraf

Lokaal jeugdbeleid richt zich ook op aanstaande ouders. Jeugdbeleid heeft dan ook betrekking op kinderen, tieners en jongeren in de leeftijd van min 9 maanden tot 23 jaar.

1. Wettelijk kader

In de **welzijnswet van 1994** wordt het belang van preventief beleid onderkend met de basisgedachte dat 'het bieden van ontplooiingskansen kan voorkomen dat mensen in een achterstandspositie terecht komen'. In het **BANS-Akkoord 1999** (BestuursAkkoord Nieuwe Stijl) hebben rijk, provincies en gemeenten (VNG) afgesproken zich gezamenlijk in te zetten voor een voorzieningenniveau dat kwalitatief goed, toereikend en samenhangend is.

Als belangrijkste criteria zijn daarbij vermeld:

1. Beleid maken met de jeugd
2. Niet alleen richten op problemen, maar ook investeren in algemene voorzieningen
3. Vroegtijdig signaleren van problemen
4. Een samenhangend aanbod van instellingen realiseren.

Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (2003)

In de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) zijn de taken en verantwoordelijkheden van de gemeente ten aanzien van collectieve preventie op het gebied van volksgezondheid vastgelegd. De gemeenten brengen de hieruit voortvloeiende werkzaamheden over het algemeen onder bij de GGD.

De WCPV onderscheidt drie deelterreinen:

1. collectieve preventie,
2. infectieziektebestrijding
3. jeugdgezondheidszorg.

Met ingang van 1 januari 2009 gaat deze wet op in de **Wet Publieke Gezondheid**, die naast de bovengenoemde speerpunten ook de ouderengezondheidszorg als thema benoemt.

Wet op de jeugdzorg (2005)

In de wet op de jeugdzorg die op 1 januari 2005 van kracht is geworden, worden de verantwoordelijkheden van gemeenten en provincies nader omschreven met als doel de aansluiting tussen de provinciale zorgtaken en het gemeentelijk zorgaanbod beter op elkaar af te stemmen.

In de wet worden de volgende taken aan de gemeente toegeschreven:

1. Informeren van ouders, kinderen en jongeren over opvoeden en opgroeien
2. Vroegtijdig signaleren van problemen
3. Toeleden tot het hulpaanbod
4. Bieden van licht pedagogische hulp
5. Coördineren van zorg op lokaal niveau

Operatie Jong (2005)

Operatie Jong is een samenwerkingsverband van vijf ministeries met als doel de kansen voor jeugdigen te vergroten, uitval tegen te gaan en ontsporing zo vroeg mogelijk te signaleren. Relevante acties zijn:

1. Een sluitend aanbod van lokale voorzieningen
2. Zorgstructuren rond de scholen ontwikkelen
3. Voortijdig schoolverlaten voorkomen
4. Onderwijsachterstanden verminderen

Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO 2007)

De WMO is de vervanger van de welzijnswet en bestrijkt het hele welzijnsveld. De WMO bestaat uit negen prestatievelden waarvan prestatieveld twee luidt: 'Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'. De vijf gemeentelijke taken informeren, signaleren, toeleden tot het hulpaanbod, licht pedagogische hulp en coördinatie van zorg zijn daarbij het uitgangspunt.

Nota gezinsbeleid (2006)

In de nota gezinsbeleid geeft het rijk aan dat opvoedingsondersteuning vorm gegeven moet worden door middel van een landelijk dekkend netwerk aan laagdrempelige Centra voor Jeugd en Gezin. Het rijk beklemtoont in de nota dat 'goed functionerende gezinnen belangrijk zijn voor een stabiele en sociale samenleving'.

Kernbegrippen jeugdbeleid

Vanuit het wettelijk kader kunnen drie uitgangspunten worden afgeleid voor het lokaal jeugdbeleid.

- De eerste is een accentverschuiving van probleemgericht beleid naar **preventie**.
- Het tweede is **vroegtijdige signalering van opgroei- en opvoedproblemen** om zo snel een adequaat aanbod van zorg en begeleiding te kunnen bieden, waarbij het kind centraal dient te staan.
- Derde uitgangspunt is de **gemeente als regisseur**, verantwoordelijk voor de coördinatie in het lokaal jeugdbeleid, dat in nauwe samenwerking met jongeren zelf tot stand moet komen.

Doelstellingen integraal jeugdbeleid 2009-2012

Op grond van het wettelijk kader kunnen de doelstellingen voor het lokaal jeugdbeleid voor de komende jaren als volgt worden omschreven:

1. Opvoed- en opgroei problemen voorkomen door (opvoedings) ondersteuning voor kinderen, tieners, jongeren en opvoeders.
2. Adequate, vroegtijdige signalering van opvoed- en opgroei problemen en een sluitend en samenhangend aanbod van zorg en begeleiding voor wie dat nodig heeft.
3. Realiseren van structurele integrale beleidsontwikkeling in nauwe samenwerking met jongeren zelf.

2. Lokaal jeugdbeleid in praktijk

De in het vorige deel omschreven doelstellingen voor het jeugdbeleid zijn gebaseerd op de drie kernbegrippen preventie, vroegtijdige signalering en de gemeente als regisseur. Hieronder wordt beschreven op welke wijze deze doelen de komende jaren gerealiseerd gaan worden. Het gaat daarbij om:

- A. **Preventie:**
De realisatie van een Centrum voor jeugd en Gezin.
- B. **Vroegtijdige signalering:**
De invoering van de Landelijke Verwijsindex Risicjongeren.
- C. **De gemeente als regisseur:**
Integrale beleidsontwikkeling en jeugdparticipatie.

- A. **Preventie**
De realisatie van een Centrum voor jeugd en Gezin.

Alle ouders, jeugdigen en kinderen moeten, als zij dat willen, met alle mogelijke vragen over opvoeden en opgroeien en voor hulp terecht kunnen bij een laagdrempelig en herkenbaar punt in de buurt. Die functie moeten de Centra voor Jeugd en Gezin in alle gemeenten uiterlijk vanaf 2011 gaan vervullen. Het Centrum voor Maatschappelijke Ontwikkeling in Fryslân Partoer heeft een CJG omschreven als een 'duidelijk herkenbare plek waar ouders, jeugdigen en professionals snel, gemakkelijk en vanzelfsprekend terecht kunnen met allerlei vragen over opvoeden en opgroeien'.

Aanleiding voor de ontwikkeling van CJG's is vooral het gebrek aan samenwerking en samenhang in de jeugdketen. Zo bestaat er onvoldoende aandacht voor preventie, staan ouders en kinderen onvoldoende centraal, is de samenwerking te vrijblijvend en zijn taken versnipperd georganiseerd. Gemeenten dragen de verantwoordelijkheid voor de inrichting van een CJG. De rijksoverheid stelt daaraan de volgende minimumeisen:

- Uitvoering geven aan het basistakenpakket in de jeugdgezondheidszorg.
- Uitvoering geven aan de vijf preventieve taken op het gebied van opvoed- en opgroei-ondersteuning van prestatieveld 2 van de Wmo.
- De schakel van het CJG met Bureau Jeugdzorg.
- De schakel van het CJG met het onderwijs.
- Tenminste één fysiek inlooppunt.
- Voldoen aan de eisen van regie en sluitende afspraken, zoals die worden neergelegd in de Wet op de jeugdzorg.

In de Wet op de jeugdzorg worden vijf preventieve taken voor gemeenten gedefinieerd. In de Wmo (prestatieveld 2) zijn deze verder uitgewerkt. De vijf taken vormen een belangrijke pijler van het CJG. Om die reden volgt hieronder een korte omschrijving.

1. Informatie en advies

Het gaat hierbij zowel om ongevraagde informatie over opvoeden en opgroeien (voorlichting) als om het beantwoorden van specifieke vragen van ouders en jeugdigen.

2. Signalering

Hierbij gaat het om het vroegtijdig signaleren van problemen van jeugdigen en opvoeders. Maar ook om signalen van verschillende instanties met elkaar in verband te brengen.

3. Toeleiding naar hulp

Het gaat hier om de toeleiding naar het totale lokale en regionale hulpaanbod, zoals vroeg- en voorschoolse educatie, onderwijsachterstandenvoorzieningen en leerplichtzaken, maar ook bijvoorbeeld het Advies- en Meldpunt kindermishandeling (AMK) en de geïndiceerde jeugdzorg.

4. Licht pedagogische hulp

Het bieden van opvoedingsondersteuning en lichte ondersteuning aan ouders en gezinnen waar problemen zijn of dreigen te ontstaan, bijvoorbeeld door pedagogische spreekuren en schoolmaatschappelijk werk.

5. Coördinatie van zorg

Het bundelen en afstemmen van zorg in het geval dat meerdere hulpsoorten nodig zijn om een jeugdige of gezin te ondersteunen, voor zover dit buiten de taakstelling van de integrale jeugdgezondheidszorg valt.

De ambities voor het CJG zijn hoog. Het moet gaan functioneren als fundament onder het lokaal jeugdbeleid. Het uiteindelijke resultaat dient er als volgt uit te zien:

- Kind en ouders centraal.
- Het aanbod is samenhangend, transparant en herkenbaar.
- Er is voldoende laagdrempelige ondersteuning op het gebied van opvoed- en opgroei-ondersteuning voor ouders, jongeren en kinderen.
- Risicogroepen worden vroegtijdig bereikt.
- De toegang tot begeleiding en zorg is laagdrempelig.
- Er wordt gebruik gemaakt van mogelijkheden van het gezin bij hulpverlening.
- Samenwerking is verplichtend.
- Het voorzien in effectieve coördinatie van zorg volgens het beleidsprincipe 'één gezin, één plan'.

FrontOffice en BackOffice

Een CJG gaat bestaan uit twee componenten, een FrontOffice en een BackOffice. De FrontOffice is de wijze waarop een CJG zich presenteert aan- en bereikbaar is voor het publiek. Bij de BackOffice gaat het om een door de betrokken (zorg)instellingen te realiseren samenhangend aanbod van hulp en begeleiding volgens het principe 'één gezin, één plan'.

Intentieverklaring 'Onderwijs en jeugdbeleid gemeente Opsterland'

Het zal duidelijk zijn dat een Opsterlandse versie van een CJG ontwikkeld moet gaan worden in nauwe samenwerking met de ketenpartners. In 2007 heeft de gemeente met alle relevante instellingen de intentieverklaring 'Onderwijs en jeugdbeleid gemeente Opsterland' ondertekend, waarin is afgesproken om gezamenlijk zorg te dragen voor een samenhangend jeugdbeleid in Opsterland. Onder gemeentelijke regie moet uiterlijk eind 2009 een kadernotitie CJG zijn opgesteld, waarin de contouren zijn beschreven. In 2010 dient het CJG in Opsterland operationeel zijn.

Regionale en provinciale samenwerking

Zeker voor een gemeente als Opsterland, waarin burgers voor diverse voorzieningen (deels) zijn aangewezen op buurgemeenten, is een zekere mate van eenduidigheid in de vormgeving van de CJG's van belang. Het is voor de herkenbaarheid wenselijk dat de CJG's regionaal en liefst ook provinciaal eenzelfde opzet hebben. Het Programmaministerie voor Jeugd en Gezin stimuleert dit door het verplicht stellen van een landelijk logo. De gemeente Opsterland zet zich in voor een provinciaal vormgegeven FrontOffice, waarin naast één toegangsnummer, ook een gezamenlijke website ontwikkeld wordt.

Tijdpad

De Centra voor jeugd en gezin dienen uiterlijk in 2011 operationeel te zijn. Gelet op de samenwerking die in de Overleggroep Onderwijs en Jeugdbeleid tot stand is gekomen en de koppeling die wordt gelegd met de Informatiepunten Wmo, kan een CJG Opsterland in 2010 geopend worden. In het voorjaar van 2009 is duidelijk of de vormgeving van een CJG gemeentelijk, regionaal of provinciaal wordt georganiseerd. In het najaar van 2009 zullen de plannen concreet worden uitgewerkt in een notitie CJG Opsterland.

B. Vroegtijdige signalering

De invoering van de Landelijke Verwijsindex Risicjongeren.

De Landelijke Verwijsindex Risicjongeren (VIR) brengt risicosignalen van professionals over jongeren in een vroeg stadium bij elkaar. Zo kunnen zij vervolgens eenvoudig contact met elkaar opnemen over de hulpverlening aan de jongere.

De verwijsindex risicjongeren komt voort uit de constatering dat de informatie-uitwisseling in de jeugdketen niet altijd toereikend is. Soms omdat organisaties uit verschillende disciplines komen,

soms omdat jongeren naar een andere gemeente verhuizen. De verwijsindex brengt risicomeldingen van hulpverleners zowel binnen als over de gemeentegrenzen heen bij elkaar en informeert hulpverleners over hun onderlinge betrokkenheid bij jongeren.

Bij het vroegtijdig signaleren van opgroei- en opvoedproblemen is de verwijsindex een belangrijk hulpmiddel. De verwijsindex is een ICT-toepassing met als doel:

1. Signalen samen te brengen. Dit moet een effectieve en efficiënte hulpverlening (niet langs, maar met elkaar) en een tijdige signalering van (mogelijke) problemen bevorderen.
2. Bovengemeentelijke uitwisseling mogelijk maken. Dit moet voorkomen dat jongeren/gezinnen door de hulpverlenende en gemeentelijke instanties uit het oog worden verloren bij een verhuizing en bevordert de samenwerking als de leefwereld van de jongere zich over meerdere gemeenten verspreidt.

De werking

Professionals geven een signaal af aan de verwijsindex als zij constateren dat de ontwikkeling van een kind of jongere risicovol verloopt. Ontvangt het systeem een tweede melding over hetzelfde kind is er sprake van een zogenaamde 'match'. De meldende instanties worden vervolgens automatisch op de hoogte gesteld. Via het systeem ontvangen zij de contactgegevens zodat de betreffende professionals onderling de hulpverlening op elkaar af kunnen stemmen.

Bij een melding gaat het om het inbrengen van de volgende gegevens:

- De identificatiegegevens van de jongere.
- De identificatiegegevens van de instelling
- De datum van de melding.
- De contactgegevens van de hulpverlener.

De melding bevat dus geen inhoudelijke informatie. De doelgroep voor de verwijsindex is de jongere tussen de 0-23 jaar met een dreigende verstoring van de lichamelijke, psychische, sociale of cognitieve ontwikkeling.

Signaleren alleen is niet genoeg

De verwijsindex is een belangrijk hulpmiddel bij het vroegtijdig signaleren van opgroei- en opvoedproblemen. Maar met signaleren alleen is de betreffende jongere nog niet geholpen. Signalen moeten leiden tot een passend hulpaanbod, waarbij het principe één gezin, één plan het uitgangspunt is. De BackOffice van het CJG is straks, onder gemeentelijke regie, verantwoordelijk voor een snelle en adequate hulpverlening als er in de verwijsindex een 'match' wordt geconstateerd. Het streven is dat alle partners die deel uitmaken van de BackOffice van het CJG, gaan deelnemen aan de verwijsindex.

Bescherming persoonsgegevens

De landelijke verwijsindex gebruikt zo weinig mogelijk persoonsgegevens. De jongere en zijn of haar ouders worden geïnformeerd over een melding. Een aantal maatregelen garandeert een zorgvuldige omgang met de persoonsgegevens. Zo is er de wettelijke grondslag voor het gebruik van de landelijke verwijsindex.

De landelijke verwijsindex ook in Opsterland

Voor de voegsignalering zijn meerdere systemen beschikbaar. Op grond van twee overwegingen kiest Opsterland echter voor de landelijke verwijsindex, namelijk:

1. Het programmaministerie Jeugd en Gezin neemt de landelijke verwijfsindex als uitgangspunt voor het ontwikkelen van een wettelijk kader.
2. Met de landelijke verwijfsindex is een eenvoudige aansluiting op provinciaal en landelijk niveau verzekerd. Dat is belangrijk om jongeren/gezinnen bij een verhuizing niet uit het oog te verliezen. Bovendien zijn kinderen en jongeren uit Opsterland voor het voorzieningenniveau deels gericht op buurgemeenten. Voor een krachtig signaleringssysteem is samenwerking dan ook van het allergrootste belang.

Tijdpad

De verwijfsindex zal in het derde kwartaal van 2009 operationeel zijn. Het systeem zelf is in het najaar van 2008 aangeschaft. Met de samenwerkingspartners die participeren in de Overleggroep Onderwijs en jeugdbeleid worden afspraken gemaakt over het gebruik en de meldcriteria. In het voorjaar van 2009 worden de afspraken door middel van een convenant bekrachtigd en zullen de professionals die met het systeem gaan werken door middel van deskundigheidsbevordering worden toegerust in het gebruik ervan.

C. De gemeente als regisseur

Integrale beleidsontwikkeling en jeugdparticipatie.

Onder gemeentelijke regie wordt van 'het veld' verwacht dat samenwerking leidt tot een naadloos op elkaar afgestemd aanbod. Deze 'omslag' krijgt in Opsterland gestalte in de 'Overleggroep Onderwijs en Jeugdbeleid', waarin alle relevante ketenpartners vertegenwoordigd zijn. De samenwerking die daar tot stand komt, vormt de basis van de BackOffice van de Opsterlandse versie van het CJG.

Uiteraard dient het integrale karakter van het jeugdbeleid ook intern vorm te krijgen. Integraal jeugdbeleid is een beleidsveld met raakvlakken met zo goed als alle andere beleidsterreinen. Het dient zowel bestuurlijk als ambtelijk in samenhang beschouwd te worden. Daarvoor zijn een aantal stappen van belang.

Coördinerend wethouder en ambtelijke regiegroep

Het is zeer aanbevelenswaardig om te kiezen voor een coördinerend wethouder 'jeugd'. Daarmee is het integrale karakter van het jeugdbeleid op bestuurlijk niveau gewaarborgd. Om het beleid op ambtelijk niveau verder te ontwikkelen is het belangrijk dat de betrokken beleidsmedewerkers intensiever gaan samenwerken. Daarvoor wordt de Regiegroep integraal jeugdbeleid geformeerd.

Regiegroep integraal jeugdbeleid

In de regiegroep hebben de beleidsmedewerkers zitting die het meest te maken hebben met jeugdbeleid. Het gaat daarbij om de beleidsmedewerker jeugd, onderwijs, gezondheidszorg, sociale zaken, veiligheid en de leerplichtambtenaar

De opdracht die de regiegroep krijgt is het jeugdbeleid in samenhang te ontwikkelen en het integrale karakter te bewaken. Afhankelijk van de beleidsterreinen kan de regiegroep (tijdelijk) worden uitgebreid met andere beleidsmedewerkers.

'Het veld' als klankbord

Zoals eerder al vermeld, zijn de relevante ketenpartners in het veld vertegenwoordigd in de Overleggroep Onderwijs en Jeugdbeleid'. Hierin komt ook het gemeentelijk beleid aan bod. Daarmee is de inbreng van de uitvoeringsorganisaties gewaarborgd.

Jeugdparticipatie

Jeugdbeleid moet in nauwe samenwerking met jongeren zelf ontwikkeld worden. Voor het realiseren van de doelstellingen van lokaal beleid, is draagvlak onder jongeren van groot belang.

De leef- en belevingswereld van de jeugd is de laatste decennia fors uitgebreid. Alleen al door internet is de hoeveelheid informatie die hen bereikt gigantisch toegenomen. Jongeren weten online de weg meestal feilloos te vinden en hebben mede daardoor op jonge leeftijd al veel kennis vergaard over zaken die hen aangaan en interesseren. De jeugd heeft letterlijk en figuurlijk 'meer te vertellen' en wil meepraten en meebeslissen over zaken die hun dagelijks leven beïnvloeden.

Ondanks alle goede bedoelingen hebben veel gemeenten in het verleden onvoldoende stil gestaan bij de wijze waarop jeugdparticipatie vorm moet krijgen. De gedachte dat overleggen met een jeugdraad afdoende is, heeft jarenlang als uitgangspunt gediend. Daarbij functioneerde de jeugd als klankbord, dat op basis van beleidsvoornemens de eigen mening mocht ventileren. Doordat de samenwerking echter onvoldoende was afgestemd op de doelgroep 'jeugd', is menig jeugdparlement na een veelbelovende installatie niet veel later weer met de stille trom vertrokken.

Jaarlijks Programma Preventief jeugdbeleid

Het Programma Preventief Jeugdbeleid dat de gemeente Opsterland introduceert sluit beter aan bij de belangstelling van de jeugd. Dat komt door een aantal specifieke kenmerken, namelijk:

- De opzet is projectmatig, de duur maximaal een jaar.
- De thema's die aan bod komen worden (in overleg) door jongeren zelf aangedragen.
- Het programma wordt gestructureerd aangeboden en begeleid.
- Jongeren hebben wat de eigen inbreng betreft, zelf de regie in handen.

Als uitgangspunt voor het programma worden door jongeren, 'het veld' en de gemeente actuele thema's aangedragen. Voorbeelden daarvan zijn genotmiddelen, vroeg op stap, jeugdcaravans, bewegen, veilig op internet, zinloos geweld, speel- en sportvoorzieningen, enz. Uit de verzamelde onderwerpen wordt, in overleg met de gemeente, door de jeugd één thema gekozen dat tijdens de programmaperiode centraal wordt gesteld.

Programmastramien

Het programma heeft een vaste structuur op grond waarvan de thema's aan bod komen. Dit programmastramien ziet er als volgt uit:

- Inventarisatie en/of onderzoek.
- Een werkconferentie met jongeren en betrokkenen.
- De vorming/uitbreiding van een (de) themaraad van jongeren.
- Een activiteiten- en actielijst samenstellen en uitvoeren op grond van de conclusies.
- (Een aantal) initiatieven van jongeren realiseren.
- Presenteren van de resultaten.

Naast een betere aansluiting bij de belangstelling van jongeren, biedt het programma nog twee belangrijke voordelen. Ten eerste blijft het jeugdbeleid zeer actueel. Bovendien kan het beleid op grond van actuele thema's voortdurend worden bijgestuurd, wat ten goede komt aan de invulling van de regiefunctie van de gemeente.

De doelstellingen:

1. Realiseren van een breed draagvlak voor gemeentelijk beleid onder jongeren.
2. Jongeren stimuleren om zelf initiatieven te nemen en een actieve bijdrage te leveren aan de leefbaarheid van de eigen woon- en leefomgeving.
3. Voorkomen dat jongeren problemen krijgen of overlast geven.
4. Jongeren en opvoeders informeren en adviseren over actuele zaken.

3. Financiering

Financieringsbron:	2008:	2009:	2010:	2011:
Brede doeluitkering CJG:	519.341,--	470.232,--	505.685,--	546.102,--
Integrale jeugdgezondheidszorg	455.231,--	353.771,--	353.771,--	353.771,--
Tijdelijke regeling CJG	64.110,--	116.461,--	151.913,--	192.331,--
Wet maatschappelijke ondersteuning:	475.570,--	475.570,--	475.570,--	475.570,--
Preventief jeugdbeleid (*)	450.570,--	450.570,--	450.570,--	450.570,--
Jeugdparticipatie	25.000,--	25.000,--	25.000,--	25.000,--
Provinciale subsidie:	31.302,--	5.000,--		
Project Jong in Fryslân (voorloper CJG)	31.302,--	0,--		
Verwijsindex Risicjongeren	0,--	5.000,--		
Reservering:				
'Jeugdbeleid in beweging'	11.775,--	11.775,--	11.775,--	11.775,--
Totaal:	1.037.988,--	962.577,--	993.030,--	1.033.447,--

(*) Budget uitvoering jeugd- en jongerenbeleid Timpaan Welzijn

Toelichting:

Brede doeluitkering CJG:

De brede doeluitkering CJG van het rijk bestaat uit twee onderdelen:

- De regeling specifieke uitkering jeugdgezondheidszorg (RSU-jgz)
- De tijdelijke regeling CJG

De RSU-jgz uitkering is voor de financiering van de integrale jeugdgezondheidszorg, met ingang van 1 januari 2009 vallend onder de Hulpverleningsdienst Friesland. Door een wijziging in de financieringssystematiek ontvangt Opsterland vanaf 2009 een lagere rijksbijdrage.

De Tijdelijke regeling CJG is een stimuleringsmaatregel om de realisatie van een landelijk dekkend netwerk aan Centra voor Jeugd en Gezin te realiseren.

Wet maatschappelijke ondersteuning:

Hieruit worden gefinancierd het (preventief) jongerenwerk en het jaarlijkse Programma Preventief Jeugdbeleid.

Provinciale subsidie:

Het project Jong in Fryslân (onderdeel van Operatie Jong), met als doel het zorgaanbod van gemeenten beter te laten aansluiten op de zorgtaken van de provincie, krijgt in Friesland een vervolg in de realisatie van Centra voor Jeugd en Gezin. In het kader van Jong in Fryslân is door de provincie een eenmalige subsidie beschikbaar gesteld. Daarnaast draagt de provincie (ook eenmalig) bij aan de aanschaf van de Verwijsindex risicjongeren.

Reservering:

De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 10 juli 2000 besloten een bedrag te reserveren voor 'Jeugdbeleid in beweging'. Daarvan is momenteel 47.100,-- (4x 11.775,--) als reserve beschikbaar. Het college verzoekt de raad dit bedrag beschikbaar te stellen.

Gebruikte bronnen

- 'Gereedschapskist Centrum voor Jeugd en Gezin
Uitgave van het programmaministerie jeugd en gezin en de VNG
- Wegwijzer Centrum voor Jeugd en Gezin
Uitgave van het programmaministerie Jeugd en Gezin en de VNG
- Een haarscherp beeld of een blinde vlek?
Folder van Multi Signaal, signaleren en samenwerken
- De website invoeringcjpg.nl
- De website verwijsindex.nl

